

RAAP-NOTITIE 1571

Plangebied Passantenhaven te Zwaagwesteinde

Gemeente Dantumadeel

**Archeologisch vooronderzoek: een inventariserend
veldonderzoek**

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Dantumadeel

Titel: Plangebied Passantenhaven te Zwaagwesteinde, gemeente Dantumadeel;
archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: maart 2006

Auteur: drs. J.E.A. Jans

Projectcode: DAPA

Bestandsnaam: N01571-DAPA.doc

Projectleider: drs. J.E.A. Jans

Projectmedewerker: D. van den Berg

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 16486

Autorisatie: drs. J.L. van Beek

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2006

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: gemeente Dantumadeel
- *aanleiding onderzoek*: aanleg van de Passantenhaven
- *datum uitvoering veldwerk*: 21 maart 2006

Locatiegegevens

- *plangebied*: het plangebied ligt aan de zuidwestkant van Zwaagwesteinde, ten noordwesten van de begraafplaats, ten zuiden van de Swemmerlaan en ten oosten van De Zwemmer.
- *plaats*: Zwaagwesteinde
- *gemeente*: Dantumadeel
- *provincie*: Fryslân
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 6D
- *plangebied in gebruik als*: grasland
- *oppervlakte plan-/onderzoekgebied*: ca. 1,1 ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 197.650/585.150

Onderzoeksvragen

Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) en die valt onder de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>).

Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologisch advies*: volgens de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE; www.fryslan.nl/binfo/chk/inhoud/startchk.htm) is voor de periode Steentijd-Bronstijd voor het grootste deel van het plangebied een

quikscan nodig (3 boringen per ha) en voor het zuidelijke strookje een karterend onderzoek 2 (6 boringen per ha). Voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen is voor het grootste deel van het plangebied een karterend onderzoek 3 noodzakelijk (6 boringen per ha) en voor het zuidelijke strookje is geen onderzoek nodig.

- *ARCHIS-waarnemingen en -vondstmeldingen (nationaal Archeologisch Informatie Systeem):*
  - in plangebied: geen
  - in de directe nabijheid (< 300 m): geen

Bodemkundige en/of geologische gegevens

- *bodem volgens bodemkaart:* laarpodzolgronden met lemig fijn zand (Stiboka, 1981: code cHn23).

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen:* in een driehoeksgrid van 30 bij 50 m
- *gebruikt boormateriaal:* een gutsboor met een diameter van 2 cm
- *totaal aantal boringen:* 9
- *minimaal geboorde diepte:* 0,85 m
- *maximaal geboorde diepte:* 1,30 m
- *boorbeschrijvingen:* lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989).
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met:* meetlinten

Booronderzoek: resultaten

- *beschrijving laagopeenvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogenetisch):* de bodemopbouw in het plangebied is van boven naar beneden als volgt: de toplaag bestaat uit een bouwvoor/verstoorde laag (donkerbruin-grijs/lichtgrijsbruin, zwak siltig, zwak tot matig humeus, matig fijn, gevlekt zand) met een dikte van 0,2 tot 0,6 m. Hieronder bevindt zich dekzand: (wit)grijs tot (bruin)geel, zwak siltig tot sterk siltig, humusarm tot zwak humeus, zeer fijn tot matig grof zand, soms met siltlagen en ijzervlekken. In het dekzand is geen bodemvorming waargenomen, een podzolbodem is niet aangetroffen. In de boringen 3 en 8 is keileem aangetroffen (lichtblauwgrijze tot lichtgroengrijze, sterk zandige, zwak grindige, matig stevige leem), waarvan de top zich respectievelijk op 1,75 en 1,2 m -Mv bevindt.
- *Archeologische indicatoren in boringen:* geen.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De bodem in het plangebied bestaat uit een bouwvoor, soms op een verstoorde laag, op dekzand op keileem. Archeologische indicatoren zijn niet aangetroffen.

Aanbevelingen

Op basis van de boorresultaten wordt voor het plangebied geen archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen.

Contactpersonen

- *contactpersoon overheid*: dr. G.J. de Langen (provinciaal archeoloog provincie Fryslân), tel. 058-2925487.
- *contactpersoon RAAP*: drs. J.E.A. Jans (projectleider RAAP), tel. 0512-589140.

Literatuur

Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Stiboka, 1981. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Kaartblad 2 West (gedeeltelijk) Schiermonnikoog – 6 West Leeuwarden*. Stiboka, Wageningen.

Overzicht van figuren en tabellen

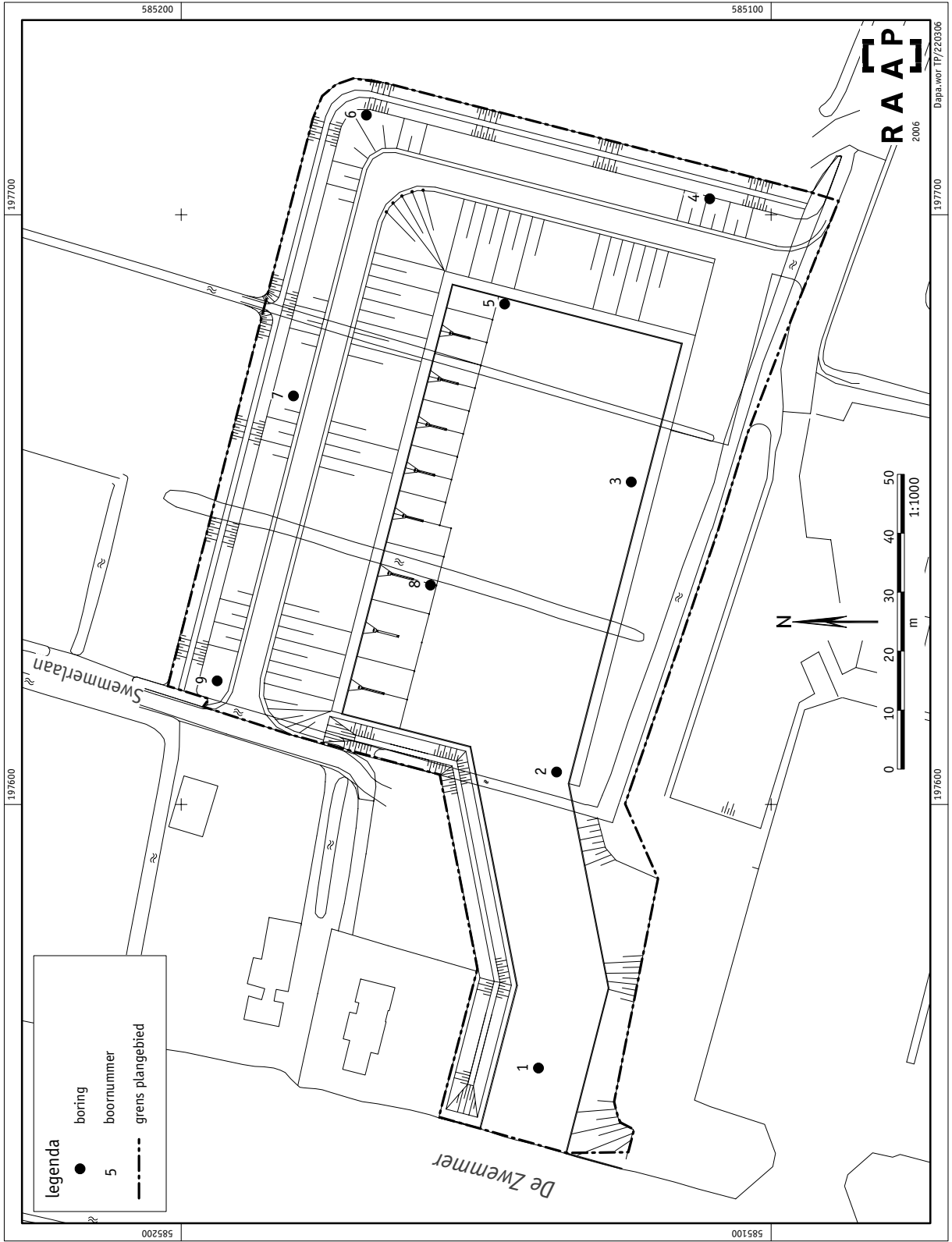
Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen.

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

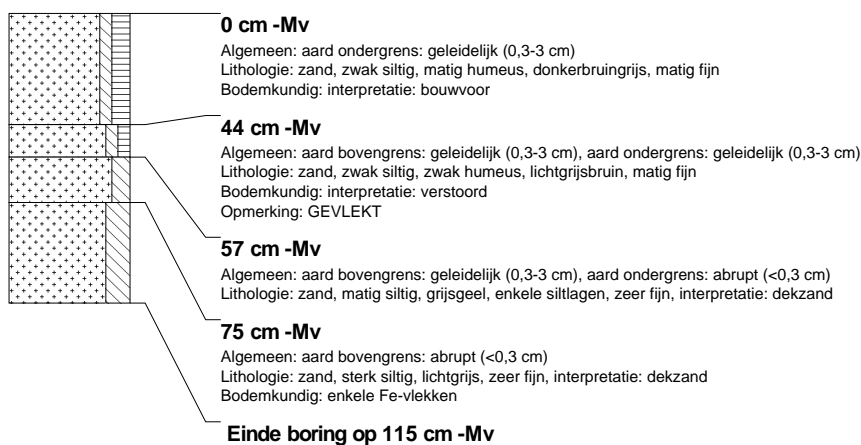
boring: DAPA-1

beschrijver: JJ/DOB, datum: 21-3-2006, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Friesland, gemeente: Dantumadeel, plaatsnaam: ZWAAGWESTEINDE, opdrachtgever: Gemeente Dantumadeel, uitvoerder: RAAP Noord

boring: DAPA-2

beschrijver: JJ/DOB, datum: 21-3-2006, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Friesland, gemeente: Dantumadeel, plaatsnaam: ZWAAGWESTEINDE, opdrachtgever: Gemeente Dantumadeel, uitvoerder: RAAP Noord

boring: DAPA-3

beschrijver: JJ/DOB, datum: 21-3-2006, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Friesland, gemeente: Dantumadeel, plaatsnaam: ZWAAGWESTEINDE, opdrachtgever: Gemeente Dantumadeel, uitvoerder: RAAP Noord

boring: DAPA-4

beschrijver: JJ/DOB, datum: 21-3-2006, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Friesland, gemeente: Dantumadeel, plaatsnaam: ZWAAGWESTEINDE, opdrachtgever: Gemeente Dantumadeel, uitvoerder: RAAP Noord

boring: DAPA-5

beschrijver: JJ/DOB, datum: 21-3-2006, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Friesland, gemeente: Dantumadeel, plaatsnaam: ZWAAGWESTEINDE, opdrachtgever: Gemeente Dantumadeel, uitvoerder: RAAP Noord

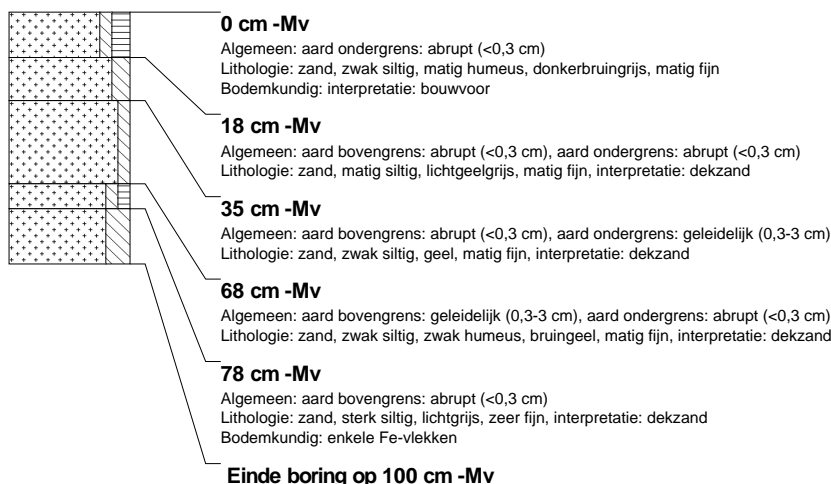
boring: DAPA-6

beschrijver: JJ/DOB, datum: 21-3-2006, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Friesland, gemeente: Dantumadeel, plaatsnaam: ZWAAGWESTEINDE, opdrachtgever: Gemeente Dantumadeel, uitvoerder: RAAP Noord

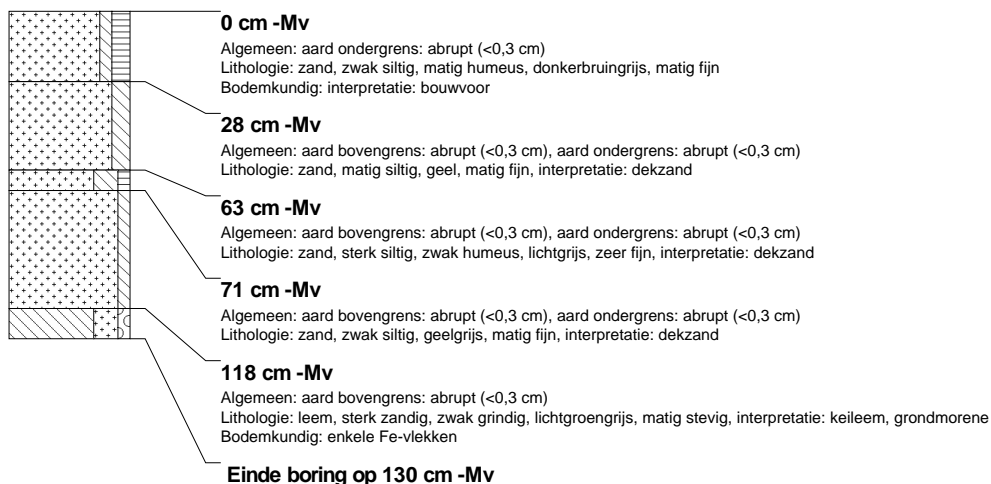
boring: DAPA-7

beschrijver: JJ/DOB, datum: 21-3-2006, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Friesland, gemeente: Dantumadeel, plaatsnaam: ZWAAGWESTEINDE, opdrachtgever: Gemeente Dantumadeel, uitvoerder: RAAP Noord

boring: DAPA-8

beschrijver: JJ/DOB, datum: 21-3-2006, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Friesland, gemeente: Dantumadeel, plaatsnaam: ZWAAGWESTEINDE, opdrachtgever: Gemeente Dantumadeel, uitvoerder: RAAP Noord

boring: DAPA-9

beschrijver: JJ/DOB, datum: 21-3-2006, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, vondstzichtbaarheid: slecht, provincie: Friesland, gemeente: Dantumadeel, plaatsnaam: ZWAAGWESTEINDE, opdrachtgever: Gemeente Dantumadeel, uitvoerder: RAAP Noord

